

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 03.08.2000
KOM(2000) 523 endelig

2000/0022 (COD)

Ændret forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS HENSTILLING

om europæisk samarbejde om evaluering af kvaliteten i skoleundervisningen

(forelagt af Kommissionen i henhold til EF-traktatens artikel 250, stk. 2)

BEGRUNDELSE

Den 24. januar 2000 forelagde Kommissionen et forslag til Europa-Parlamentets og Rådets henstilling om europæisk samarbejde om evaluering af kvaliteten i skoleundervisningen [KOM (1999) 709, endelig udg. af 24. januar 2000].

I forslaget til henstilling opfordres medlemsstaterne bl.a. til at indføre gennemsigtige systemer til sikring af kvaliteten og til at tilskynde selvevaluering og ekstern evaluering af uddannelsesinstitutioner. Kommissionen opfordres til at fremme samarbejdet mellem uddannelsesinstitutionerne og de nationale myndigheder, der er inddraget i skoleevaluering, og til at fremme etablering af et netværk for dem på europæisk plan.

Efter Europa-Parlamentets førstebehandling den 6. juli 2000 fremsætter Kommissionen i overensstemmelse med EF-traktatens artikel 250, stk. 2, et ændret forslag til Europa-Parlamentets og Rådets henstilling, hvor alle 42 ændringsforslag er medtaget enten med den fulde ordlyd, næsten uændret eller delvis.

Parlamentets ændringer tager bl.a. sigte på, at:

- udbygge de tilsynsforanstaltninger, som Kommissionen anbefaler i sit forslag
- indføje en udtrykkelig henvisning til den afgørende rolle, som resultatsindikatorer og *benchmarkreferencer* spiller
- udbygge og tydeliggøre henstillingens politiske rækkevidde
- indføje nye betragtninger, som tydeliggør forslaget, og som henleder opmærksomheden på de forskellige mål, man søger at nå med evaluering af skoleundervisningens kvalitet.

Ændringerne i forhold til Kommissionens oprindelige forslag er fremhævet ved hjælp af "overstregning" i forbindelse med passager, som bortfalder, og "fed skrift" og "understregning" i forbindelse med nye eller ændrede passager.

Ændret forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS HENSTILLING

om europæisk samarbejde om evaluering af kvaliteten i skoleundervisningen

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 149, stk. 4, og artikel 150, stk. 4,

som henviser til forslag fra Kommissionen¹,

som henviser til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg²,

som henviser til udtalelse fra Regionsudvalget³,

som henviser til fremgangsmåden i artikel 251 i traktaten, og

som tager følgende i betragtning:

(1) Det er nødvendigt at give undervisningen en europæisk dimension, eftersom den udgør et væsentligt mål i opbygningen af et Borgernes Europa.

(2) Uddannelse af høj kvalitet er et altoverskyggende mål for undervisning på primær- og sekundærtrinet herunder erhvervsuddannelse for alle medlemsstater inden for rammerne af det kognitive samfund.

(3) Skoleuddannelsens kvalitet må sikres på alle trin og inden for alle sektorer af undervisningen uafhængigt af forskelle med hensyn til mål, metoder og undervisningsbehov, idet det tilstræbes at undgå tendensen til at opstille skoler i rangorden.

(4) De ressourcer, som er afsat til uddannelse, er blevet forøget i alle industrialiserede lande i løbet af de sidste årtier. Uddannelse ses ikke kun som en personlig berigelse, men også som et bidrag til social samhørighed, social integration og løsningen på problemer vedrørende beskæftigelse og ~~social samhørighed~~. Livslang uddannelse ~~giver den bedste mulighed for~~ giver en vigtig mulighed for, at den enkelte selv kan træffe beslutninger om fremtiden på både det erhvervmæssige og det personlige plan. Uddannelse af høj kvalitet er af afgørende betydning på baggrund af arbejdsmarkedspolitikkerne, og arbejdskraftens fri bevægelighed inden for Den

¹ **KOM (1999) 709, endelig udg. af 24. januar 2000.**

² **ØSU 476/2000.**

³ **RU 21/2000.**

Europæiske Union og anerkendelse af eksamensbeviser og undervisningskvalifikationer.

- (5) Medlemsstaterne bør tilstræbe at sikre, at skolernes programmer er tilpasset udviklingen i samfundet.**
- (6) Medlemsstaterne bør tilstræbe at hjælpe uddannelsesinstitutionerne med at tilpasse sig de uddannelsesmæssige og sociale behov i det nye årtusinde og de udviklinger, der følger heraf. Medlemsstaterne bør derfor støtte uddannelsesinstitutionerne, således at de kan forbedre kvaliteten af deres tjenesteydelser, ved at hjælpe dem med at udvikle nye initiativer, der tager sigte på at sikre kvaliteten i undervisningen, og ved at hjælpe dem med at stimulere både personers mobilitet fra et land til et andet samt overførslen af viden.**
- ~~(7)~~ Inden for arbejdsmarkedspolitikken vedtager Rådet hvert år en række retningslinjer for beskæftigelsen, som bygger på kvantitative mål og indikatorer. I retningslinje 7 i retningslinjerne for beskæftigelsen i 1999⁴ står der, at medlemsstaterne skal: "forbedre kvaliteten af deres skolesystemer, således at antallet af unge, der forlader skolesystemet for tidligt reduceres væsentligt. Der bør også lægges særlig vægt på unge med indlæringsvanskeligheder". I forslaget til retningslinjerne for beskæftigelsen i år 2000⁵, retningslinie nr. 8, foreslår Kommissionen, at der gøres en særlig anmærkning om, at computerkendskabet skal udvikles, skolerne skal have computerudstyr, og eleverne skal have adgang til Internettet senest i år 2002, hvilket vil have positiv betydning for uddannelsens kvalitet og forberede de unge på den digitale tidsalder.
- (8) Uddannelse af høj kvalitet vil kun kunne fremme mobilitet, der er opført som mål for Fællesskabet i EF-traktatens artikel 149 og 150.**
- (9) Europæisk samarbejde og transnational udveksling af erfaringer vil bidrage til at identificere og udbrede effektive og acceptable metoder til kvalitetsevaluering.**
- (10) De systemer, der udformes med henblik på at sikre kvalitet, bør forblive fleksible og kunne tilpasses de nye forhold som følge af ændringer i skolernes strukturer og mål, idet der tages højde for uddannelsens kulturelle dimension.**
- (11) Kvalitetssikringssystemerne er forskellige i de enkelte medlemsstater og skoler på grund af forskelligheden af skolernes størrelse, struktur, finansielle forhold, institutionelle karakteristika og pædagogiske fremgangsmåde.**
- (12) Kvalitetsevaluering og navnlig skolernes selvevaluering er redskaber, som er velegnede til at reducere det antal af unge, som forlader skolesystemet for tidligt, og til at forhindre social udelukkelse generelt.**
- (134) Til at opnå målet uddannelse af høj kvalitet er en hel række midler til rådighed. Evaluering af kvaliteten er ét af dem og er et værdifuldt bidrag til at sikre og udvikle kvaliteten i skoleundervisningen, herunder eventuelt erhvervsuddannelse. Evalueringen af undervisningskvaliteten skal tage sigte på at vurdere skolernes**

⁴ Retningslinjerne for beskæftigelsen i 1999, Rådets resolution af 22. februar 1999, EFT C 69 af 12.3.1999, s. 2.

⁵ KOM(1999) 441, endelig udg.

evne til at tage hensyn til anvendelsen af de nye informationsteknologier, som vinder frem overalt, en metode til overvågning og tilvejebringelse af uddannelse og forbedring af skoler, og som er i stand til at videregive viden og forsyne elever i Fællesskabet med de rette færdigheder, kvalifikationer og holdninger, hvilket er væsentligt for at møde de udfordringer, fremtiden byder.

(14) Et netværk på europæisk niveau af institutioner, som er inddraget i evalueringen af kvaliteten i skoleuddannelsen, er af fundamental betydning. Eksisterende netværk, som det europæiske netværk af politiske beslutningstagere vedrørende evaluering af uddannelsessystemerne, som blev etableret af medlemsstaterne i 1995, kan give uvurderlig hjælp til gennemførelsen af denne henstilling.

~~(15)~~ Kommissionen gennemførte i 1994 og 1995 et pilotprojekt om evaluering af kvaliteten i videregående uddannelser. I Rådets henstilling nr. 98/561/EF af 24. september 1998 om det europæiske samarbejde vedrørende kvalitetssikring inden for videregående uddannelser⁶ understreges betydningen af udveksling af information og erfaringer samt samarbejde vedrørende kvalitetssikring med andre medlemsstater.

~~(16)~~ I Socrates-programmet, særlig aktion III.3.1, opfordres Kommissionen til at fremme udvekslingen af information og erfaringer om spørgsmål af fælles interesse. Evaluering af kvaliteten i skoleundervisningen er et af de prioriterede temaer i ovennævnte aktion.

~~(17)~~ Kommissionen har siden marts 1996 iværksat forskellige undersøgelser og arbejdsaktiviteter for at undersøge spørgsmålet om evaluering fra forskellige perspektiver med henblik på at beskrive de mange og meget forskellige tilgangsvinkler og evalueringsmetoder, som anvendes på forskellige plan.

~~(18)~~ Kommissionen gennemførte i studieåret 1997/98 et pilotprojekt i 101 skoler, der giver undervisning på sekundærtrinnet, i de lande, som deltager i Socrates-programmet, **som øgede bevidstheden om kvaliteten og bidrog til at øge kvaliteten i undervisningen i disse skoler**⁷. Kommissionen bistår under projektets iværksættelse af en rådgivende gruppe sammensat af eksperter inden for evaluering, som udpeges af medlemsstaterne.

~~(9)~~ Deltagerne i projektet, herunder repræsentanter fra de 101 skoler, beslutningstagere fra de nationale regeringer, forskere og personer og grupper, der er involveret i skolen, fremsatte en erklæring under en afsluttende konference i Wien den 20. og 21. november 1998. Der står i denne erklæring, at "pilotprojektet har øget bevidstheden om kvaliteten i vore skoler, og projektet har i næsten alle vore skoler bidraget til at øge kvaliteten i undervisningen i projektperioden"⁸.

~~(10)~~ Alle 18 lande (EU-landene og Norge, Island og Liechtenstein), som deltager i pilotprojektet, har udarbejdet nationale rapporter om betydningen af og deres erfaringer med pilotprojektet. Disse nationale rapporter er overvejende positive og understreger behovet for at lære af hinanden på internationalt plan ved hjælp af udveksling af erfaringer og god praksis.

⁶ EFT L 270 af 7.10.1998, s. 56.

⁷ **På pilotprojektets afsluttende konference i Wien den 20. og 21. november 1998 vedtog deltagerne en erklæring om resultaterne af pilotprojektet.**

⁸ ~~På pilotprojektets afsluttende konference i Wien den 20. og 21. november 1998 vedtog deltagerne en erklæring om resultaterne af pilotprojektet.~~

(1944) I den endelige europæiske rapport⁹ understreger man en række metodologiske elementer, som er vigtige for vellykket selvevaluering. Disse elementer omfatter nationale og internationale netværk og støtte og fremme på nationalt plan.

(2042) I konklusionerne af 16. december 1997¹⁰ giver Rådet udtryk for, at evaluering også spiller en vigtig rolle med hensyn til at sikre og, hvor det er relevant, forbedre kvaliteten.

(21) Formandskabet for Rådet erklærede i sine konklusioner fra Det Europæiske Råds ekstraordinære møde i Lissabon den 23. og 24. marts 2000, at Europas uddannelses- og erhvervsuddannelsessystemer skal tilpasses såvel kravene i det videnbaserede samfund som behovet for et bedre beskæftigelsesniveau og en bedre jobkvalitet.

(22) Med henblik på den fremtidige udvidelse af Unionen bør ansøgerlandene inddrages i det europæiske samarbejde om kvalitetsevaluering.

(2343) Nærhedsprincippet og medlemsstaternes ansvar for deres uddannelsessystemers organisering og struktur bør tages i betragtning, **så at de særlige kulturelle betingelser og uddannelsestraditioner, der hersker i de enkelte medlemsstater, kan komme til udfoldelse** ligeledes bør deres uddannelsesinstitutioners autonomi og uafhængighed tages i betragtning -

I. HENSTILLER

TIL MEDLEMSSTATERNE, AT DE **INDEN FOR DERES SPECIFIKKE ØKONOMISKE, SOCIALE OG KULTURELLE BAGGRUND OG UNDER HENSYNTAGEN TIL DEN EUROPÆISKE DIMENSION STØTTER FORBEDRING AF EVALUERING AF KVALITETEN I SKOLEUNDERVISNINGEN VED:**

1. At fremme og eventuelt indføre gennemsigtige kvalitets-**evalueringssystemer med henblik på:**

(a) at opnå undervisning af høj kvalitet og forbedre den og samtidig fremme social integration

(b) at bevare kvaliteten i skoleundervisningen som grundlag for livslang uddannelse på ~~de økonomiske, sociale og kulturelle betingelser, der hersker i de enkelte medlemsstater, under hensyntagen til den europæiske dimension~~

(c) at opfordre skolerne til selvevaluering som middel til at tilvejebringe skoler, som lærer og bliver bedre inden for en afbalanceret ramme bestående af skolernes selvevaluering og eventuel ekstern evaluering

(d) at anvende teknikker med henblik på at forbedre kvaliteten som et middel til en bedre tilpasning til kravene fra en verden i hurtig og stadig udvikling

⁹ Evaluation quality in school education, A European pilot project, Final report, June 1999.

¹⁰ EFT C 1 af 3.1.1998, s. 4.

~~(ee)~~ at afklare formålet med og betingelserne for evalueringen samt sikre, at måden, hvorpå selvevalueringen foretages, er i overensstemmelse med anden lovgivning

(f) at udveksle ekstern evaluering for at yde metodologisk støtte til skolernes selvevaluering og give et indblik i skolernes forhold samtidig med, at de sørger for ikke blot at begrænse sig til administrativ kontrol, og sikre, at de til stadighed forbedres.

2. At fremme og eventuelt støtte inddragelse af skolens aktører (lærere, elever, ledelse, forældre og eksperter) i processen for ekstern evaluering og skolernes selvevaluering med henblik på at fremme fælles ansvar for forbedringen af skolerne. ~~udarbejde eksterne evalueringssystemer med henblik på:~~

~~(a) at overvåge og metodologisk støtte og fremme skolernes selvevaluering~~

~~(b) at give et indblik i skolernes forhold og sikre, at de til stadighed forbedres.~~

~~3. At fremme og støtte involveringen hos alle grupper og personer, der er interesseret i skolen, i hele evalueringsprocessen med henblik på:~~

~~(a) at tilføre skolernes selvevaluering en høj grad af kreativitet~~

~~(b) at sikre et fælles ansvar for forbedring af skolerne.~~

34. At støtte uddannelse af ledelsen og brugen af instrumenter til selvevaluering med henblik på:

(a) at få skolernes selvevaluering til at fungere effektivt som et middel til at styrke skolernes evne til at blive bedre

(b) at sikre effektiv spredning af eksempler på god praksis og metoder inden for selvevaluering.

45. At støtte skolernes evne til at lære af hinanden på nationalt og europæisk plan med henblik på:

(a) at fastlægge **og udbrede** eksempler på god praksis og effektive redskaber, **som f.eks. indikatorer og benchmark-referencer på området evaluering af kvaliteten i skoleundervisningen**

(b) at danne netværk **mellem skoler, også på lokalt og regionalt niveau**, hvorigennem man kan støtte hinanden og sætte fart i evalueringsprocessen.

56. At opfordre til samarbejde mellem alle de myndigheder, som er ansvarlige for inddraget i evaluering af kvaliteten i skoleundervisningen, og fremme europæiske netværk gennem dem.

Dette samarbejde kunne dække nogle af følgende områder:

(a) udveksling af information og erfaringer, særlig om den metodologiske udvikling og eksempler på god praksis **navnlig gennem anvendelse af moderne**

informations- og kommunikationsteknologi og eventuelt gennem afholdelse af europæiske konferencer, seminarer og workshops

- (b) tilvejebringelse **indsamling** af sammenlignelige data **og tilvejebringelse af redskaber som** indikatorer og benchmarkreferencer **med særlig relevans for evaluering af kvaliteten i skoleundervisningen** om nationale uddannelsessystemer for at kunne sammenligne stærke og svage sider med henblik på at udveksle eksempler på god praksis
- (c) **anvendelse af resultaterne af de nationale og internationale undersøgelser med henblik på at udvikle evaluering af kvalitet i skolerne**
- (d) tilvejebringelse af europæisk ekspertise på området, som kan **offentliggørelse af resultaterne af skoleevalueringen, som fremlægges i forhold til mulighederne i hver medlemsstat og deres undervisningsinstitutioner, og som** stilles til rådighed for myndighederne i medlemsstaterne
- (e) fremme af kontakten mellem eksperter **med henblik på at opbygge europæisk ekspertise på området** på internationalt plan.

II. OPFORDERER KOMMISSIONEN

1. til i tæt samarbejde med medlemsstaterne og på grundlag af eksisterende **fællesskabsprogrammer**, samt under hensyntagen til deres mål og de normale åbne og gennemsigtige procedurer at fremme det i punkt **4 og 5** 6 nævnte samarbejde mellem de myndigheder, som er ansvarlige for vurderingen eller sikringen af kvaliteten af skoleundervisningen, og også involvere **relevante** organisationer og sammenslutninger af ~~undervisningsinstitutioner~~ med europæisk kompetence, som er i besiddelse af den nødvendige erfaring **på dette område** inden for kvalitetsvurdering og kvalitetssikring.

På den måde skulle Kommissionen sikre, at der drages nytte af hele den ekspertise, der findes inden for Eurydice-netværket.

2. til **på grundlag af de eksisterende fællesskabsprogrammer** at etablere en database til brug ved spredning af **effektive** redskaber og instrumenter, som skolerne kan anvende til **kvalitets**selvevaluering. Databasen skal også omfatte eksempler på bedste **god** praksis inden for skoleevaluering **og** Databasen skal være tilgængelig på Internet, **idet der skabes sikkerhed for interaktiv brug**
3. **til at udnytte midlerne under eksisterende fællesskabsprogrammer til at integrere den erfaring, der allerede er gjort inden for rammerne af disse programmer, og til at udvikle de eksisterende netværk**
4. **til som et første skridt og på grundlag af bidrag fra medlemsstaterne at foretage en opgørelse over de instrumenter og strategier for evaluering af kvaliteten i undervisningen på primær- og sekundærtrinnet, som allerede anvendes i de forskellige medlemsstater. På grundlag af resultaterne af denne opgørelse, fastlægges der en plan for regelmæssig opfølgning i nært samarbejde med medlemsstaterne. Rådet, Europa-Parlamentet, Det**

Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget informeres fuldt ud om planen

- 53.** til **på grundlag af bidrag fra medlemsstaterne** at forelægge Europa-Parlamentet, Rådet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget en **detaljeret** rapport hvert tredje år **vedrørende gennemførelsen af denne henstilling** om udviklingen af evalueringssystemerne for kvaliteten i medlemsstaterne såvel som om de europæiske samarbejdsbestrebelse på dette område, herunder om udviklingen set i forhold til de mål, der refereres til ovenfor.

- 6. til på grundlag af disse rapporter at drage konklusioner og stille forslag.**

Udfærdiget i Bruxelles, den

*På Europa-Parlamentets vegne
Formand*

*På Rådets vegne
Formand*